

Univerza v Mariboru

PRVA MEDNARODNA KONFERENCA

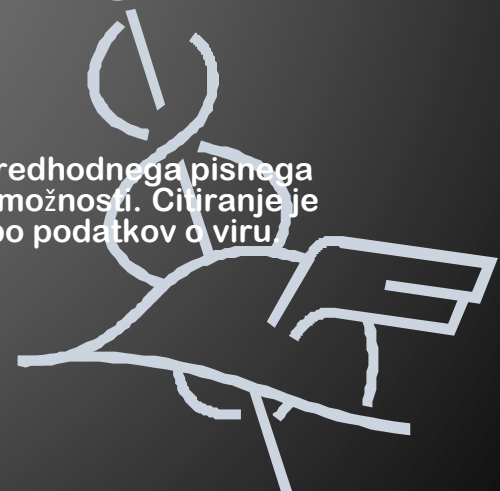
»VARNA IN ZDRAVA DELOVNA MESTA V POLICIJI«

S FUNKCIJAMI MANAGEMENTA IN VODENJEM DO VARNIH IN ZDRAVIH DELOVNIH MEST V ORGANIZACIJI

Vse pravice so pridržane.

Gradiva ni dovoljeno razmnoževati in razpošiljati v kakršnikoli obliki brez predhodnega pisnega dovoljenja avtorja in Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Citiranje je v skladu z Zakonom o avtorskih in sorodnih pravicah, dovoljeno z navedbo podatkov o viru.

Izr. prof. dr. Simona Šarotar Žižek

RAZLIKE MED SEKTORJEMA

	JAVNI SEKTOR	GOSPODARSTVO
Način delovanja	veliko birokracije, hierarhičnost avtoritete ter konsenzualno odločanje	kapitalsko intenzivna
motiv delovanja	reelekcija	dobiček
finančni viri	davki	prihodki od prodaje blaga in storitev
gonilo delovanja	monopol	konkurenca
poslanstvo	javna korist, socialna enakost	dobiček
način odločanja	zakonsko omejen	prost

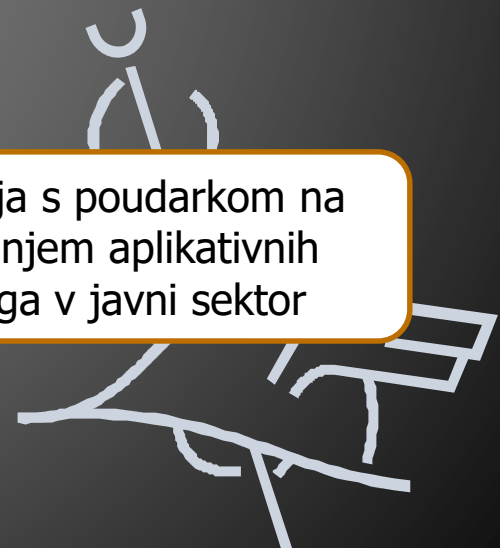
(Osborne in Gaebler, 2000)

KONTINGENČNA TEORIJA MANAGEMENTA

- Kontingenčna teorija managementa = enotna obravnava organizacij tako v javnem kot v zasebnem sektorju.
- Prihaja do zблиževanja javne in zasebne sfere.
- Pojavljajo se zahteve po:
  - večji učinkovitosti in zviševanju kakovosti storitev,
  - smotrnejši porabi danih finančnih sredstev,
  - zniževanju stroškov,
  - zmanjševanju obsega javnih izdatkov.

NOVI JAVNI MANAGEMENT = upravljanje javnega sektorja s poudarkom na usmerjenosti k uporabnikom in splošni učinkovitosti z uvajanjem aplikativnih managerskih metod dela in drugih mehanizmov iz zasebnega v javni sektor

(Ferfila, 2000; Kovač, 2002)

MANAGEMENT, UPRAVLJANJE IN VODENJE

MANAGEMENT

- obvladovanje procesov, ki se nanašajo na razporejanje sredstev–materialnih, finančnih in človeških, za namen doseganja ciljev

UPRAVLJANJE

- postavljanje ciljev, nadzorovanje, obravnava in doseganje ciljev;

VODENJE

- se nanaša predvsem na področje ravnanja z ljudmi in organizacijsko kulturo

MANAGEMENT, UPRAVLJANJE IN VODENJE

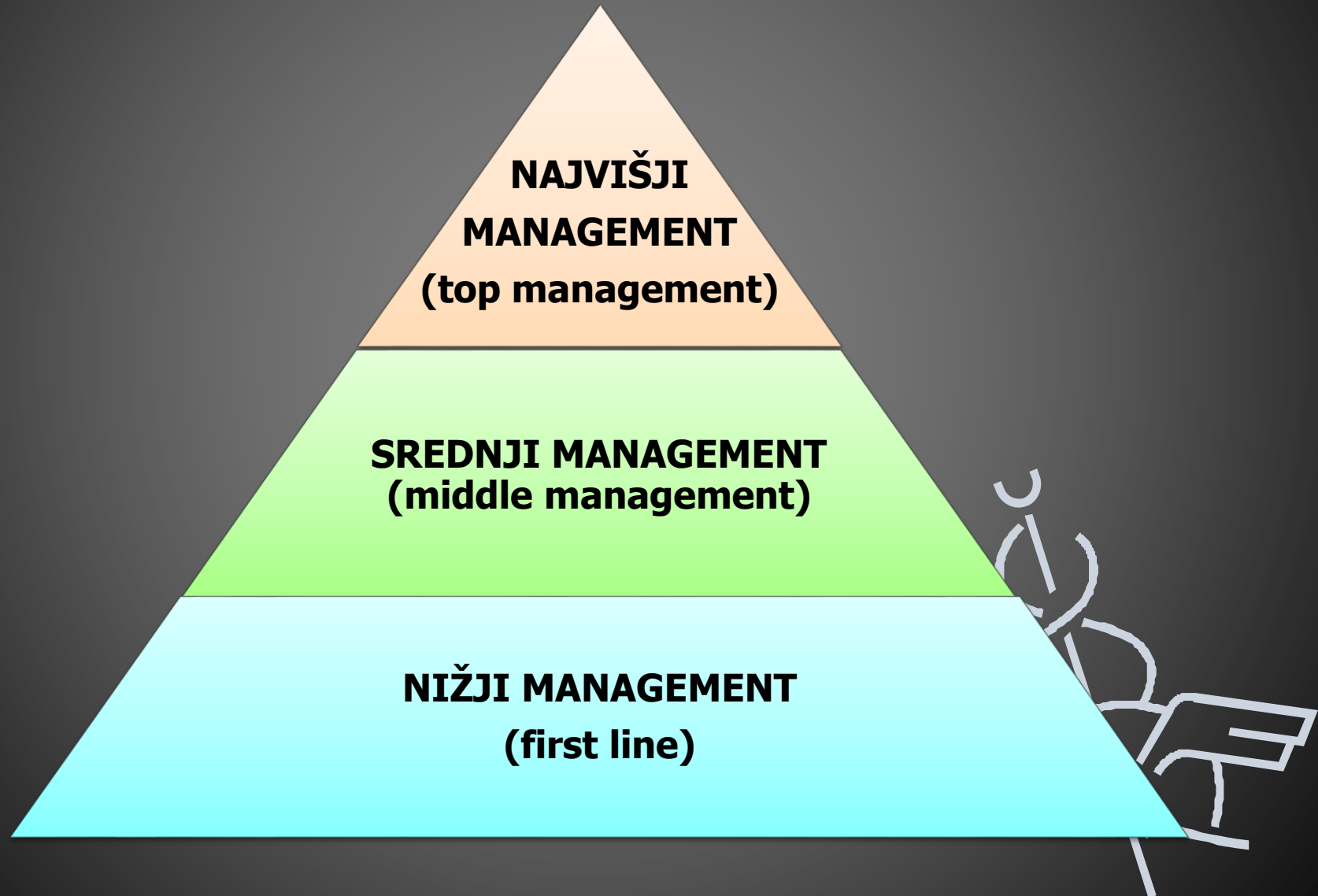
proces, ki je sestavljen iz treh soodvisnih
dimenzij:

faz procesa
managementa,

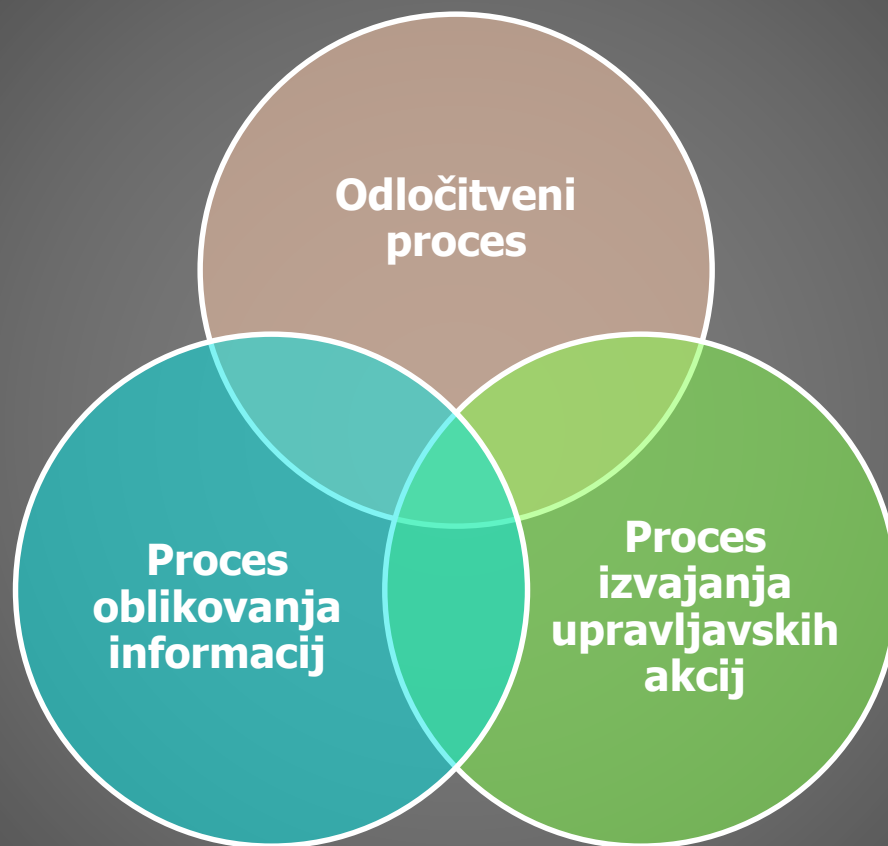
ravni procesa
managementa,

funkcij procesa
managementa.

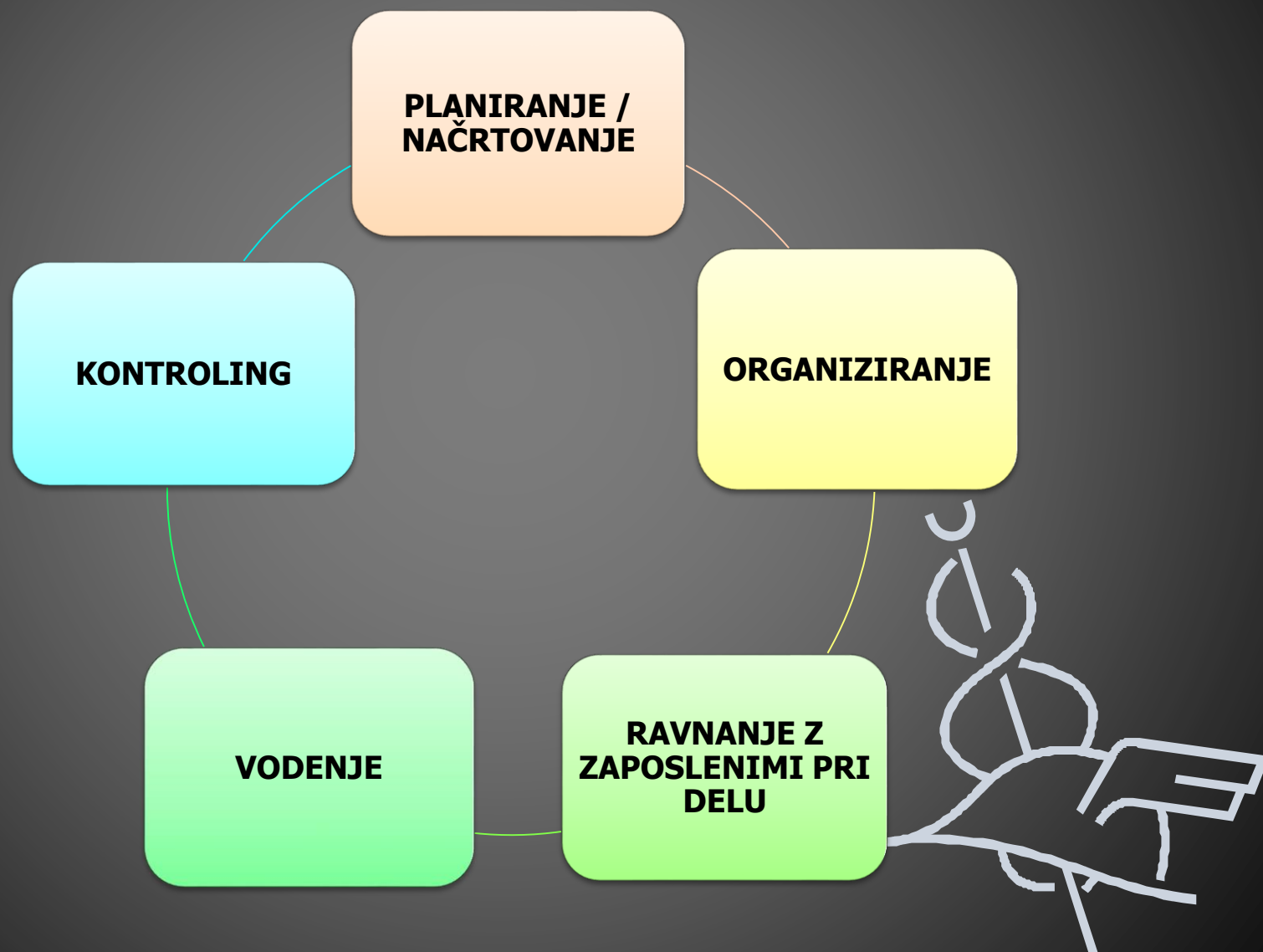
RAVNI MANAGEMENTA

FAZE MANAGEMENTA

FUNKCIJE MANAGEMENTA

FUNKCIJE MANAGEMENTA

1. NAČRTOVANJE

JE PROCES

- Prične se z opredelitvijo poslanstva, vizije in ciljev,
- nadaljuje z opredelitvijo strategij, taktik in aktivnosti
- zaključi se z zasnovo strateškega načrta.

ZAGOTAVLJA

- Sistematično zmanjševanja tveganja in negotovosti,
- učinkovito izvajanje nalog, potrebnih za doseganje ciljev,
- nižje stroške, boljšo kontrolo procesov in razvoj organizacije,
- definiranje sredstev, s katerimi želimo doseči cilje,
- preživetje organizacije.

1. NAČRTOVANJE

- Nižji managerji načrtujejo izvedbo procesov.
- Srednji management je odgovoren za taktično in kratkoročno načrtovanje.
- Za načrtovanje strategije organizacije je odgovoren vrhnji management. Na strateški ravni je potrebno tako načrtovati:
  - organizacijsko strukturo,
  - izvajalsko strukturo,
  - strukturo managementa,
  - komunikacijsko strukturo,
  - motivacijsko strukturo,
  - organizacijski proces,
  - uresničevanje,
  - proces kontroliranja.

(Kejžar in Škrabar, 2011)

1. NAČRTOVANJE

-
- **ocenitev obstoječe situacije organizacije (interna analiza)**
  - **raziskovanje okolja (eksterna analiza)**
  - **predvidevanja prihodnje situacije (analiza prihodnosti)**
  - **postavljanje ciljev**
  - **opredeljevanje ukrepov/strategij/taktik in virov**
  - **presoja predvidenih ukrepov (za rangiranje ukrepov)**
  - **kontrola in potencialne spremembe**
  - **komuniciranje**

2. ORGANIZIRANJE

Pomeni razvoj in razporejanje virov organizacije, da bi lažje in učinkoviteje dosegli strateške cilje.

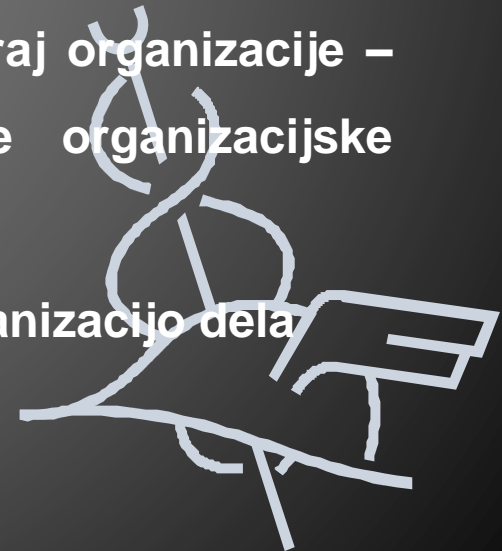
Služi za razporejanje materialnih in nematerialnih virov organizacije, delegiranje pristojnosti in odgovornosti za delovna mesta, spreminjanje organizacijske strukture.

Odraža način, kako želi organizacija uresničiti načrt, saj integrira dodeljevanje nalog, njihovo združevanje v organizacijske enote in alociranje virov posameznim organizacijskim enotam.

Manager ga izvaja s pomočjo orodij informacijsko-telekomunikacijske tehnologije, s ciljem vplivanja na organizacijski razvoj.

2. ORGANIZIRANJE

-
- opredeljevanje potrebnega dela
  - zahteve za izvedbo (strokovnost, izkušnost, ustrezna informiranost...)
  - razporejanje materialnih in nematerialnih virov
  - delegiranje pristojnosti in odgovornosti za delovna mesta
  - snovanje skupin
  - horizontalne in vertikalne povezave znotraj organizacije – predlog za snovanje ali spreminjanje organizacijske strukture
  - kontrolirati in potencialno spreminjati organizacijo dela
  - komuniciranje

3. RAVNANJE Z LJUDMI PRI DELU

- upravljanje zunanjega in notranjega okolja
- planiranje človeških virov
- privabljanje, selekcija in izbira ter zaposlovanje zaposlenih
- razvoj in izobraževanje človeških virov
- motiviranje in krepitev zadovoljstva zaposlenih
- ocenjevanje dela in rezultatov
- nagrajevanje zaposlenih
- kontrola in ocenjevanje rezultatov
- komuniciranje

4. VODENJE

je sposobnost vplivanja, spodbujanja in usmerjanja zaposlenih in oddelkov k doseganju opredeljenih ciljev.

vkjučuje proces motiviranja zaposlenih, ustvarjanje skupne organizacijske kulture in vrednot organizacije.

vpliva na organizacijsko klimo, na odnose med zaposlenimi in interno komuniciranje.

je vplivanje na ljudi tudi ob uporabi moči.

4. VODENJE – DELA IN RAVNANJA V PROCESU

**načrtovanje
lastnega dela in
dela svojih
sodelavcev,**

nadziranje,

**obveščanje,
sporočanje in
sporazumevanje,**

**dajanje
povratnih
informacij,**

**usmerjanje
sodelavcev k
določenemu
ravnanju,**

**poverjanje
nalog,**

**usklajevanje
nalog,**

**Spodbujanje
motivacije za
delo,**

**vrednotenje in
nagrajevanja
dela,**

**odločanje in
soodločanje,**

**sodelovanje v
kariernem
razvoju
sodelavcev in**

**preprečevanje in
reševanje
konfliktov.**

FUNKCIJE MANAGEMENTA

4. VODENJE

Vodenje je vplivanje na ljudi, ob uporabi moči, da bi dosegali zastavljene cilje.

IZVORI MOČI

POZICIJSKA MOČ

OSEBNOSTNA
MOČ

LEGITIMNA
MOČ

MOČ
NAGRAJEVANJA

MOČ
PRITISKA

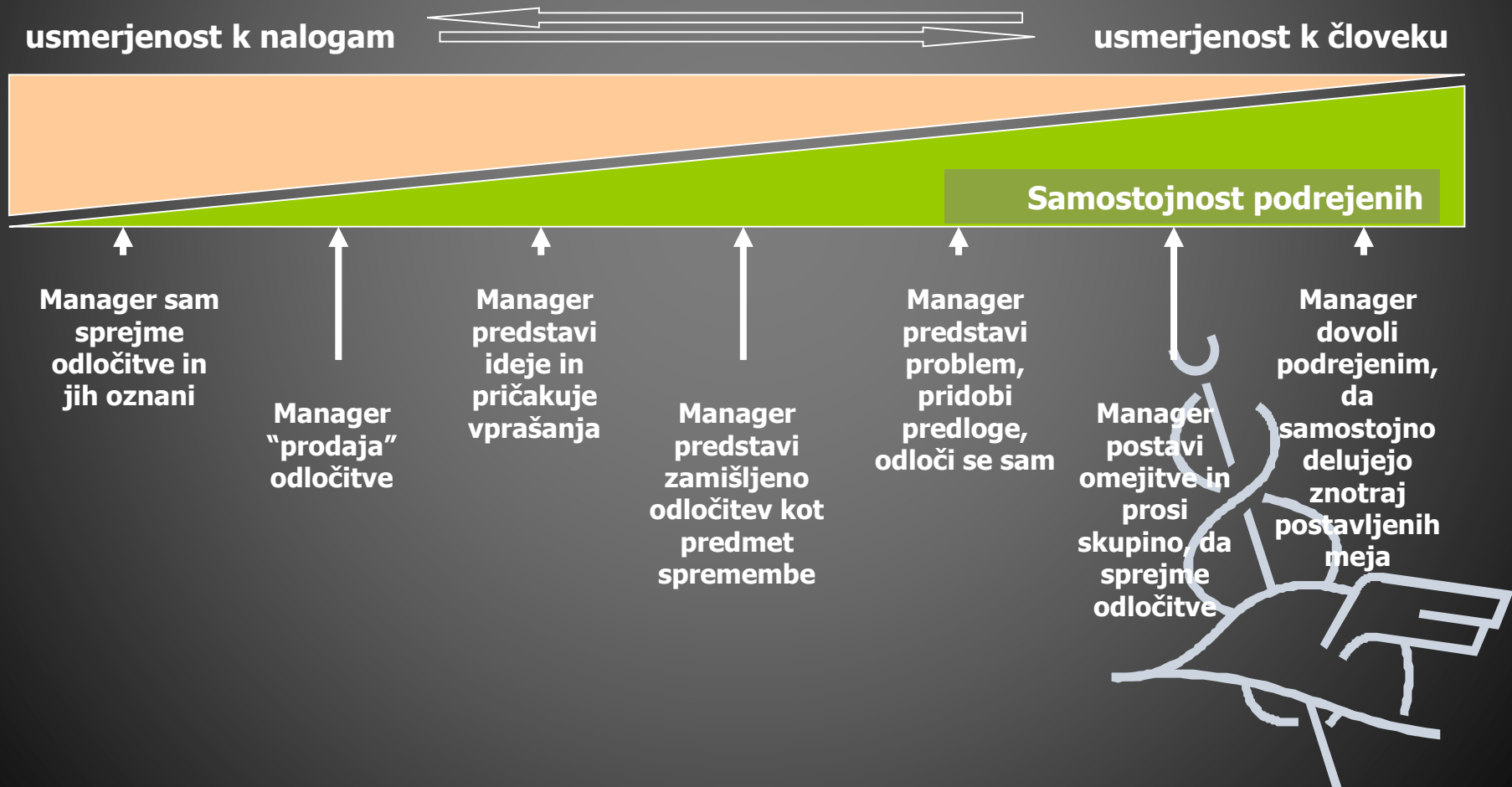
ESKPERTNA MOČ

REFERENČNA
MOČ

FUNKCIJE MANAGEMENTA

4. VODENJE

Vodstveni kontinuum (Tannenbaum in Schmidt)

FUNKCIJE MANAGEMENTA

4. VODENJE – NAČELA VODENJA

Vsi ljudje v podjetju so pomembni.

Zaposleni, management in podjetje so samo različni izrazi za isto stvar.

Vsak posameznik v organizaciji mora razumeti bistvo poslovanja podjetja.

Vsi zaposleni morajo biti udeleženi pri bonitetah, ki izhajajo iz uspeha organizacije.

Management je dolžan oblikovati okolje, kjer bo možno uveljaviti prejšnje štiri principe.

FUNKCIJE MANAGEMENTA

4. VODENJE – SMERNICE VODENJA

Vodja mora poznati zastavljene cilje organizacije.

Imeti mora oblikovano vizijo, kako uskladiti različne interese zaposlenih, do uresničitve ciljev organizacije.

Pridobiti si mora zaupanje in spoštovanje zaposlenih.

Vodja mora sprejemati odločitve.

Več kot ima moči in vpliva, bolj mu zaposleni zaupajo in lažje sprejema neprijetne odločitve.

Moč naj uporablja pretežno v pozitivnem smislu.

Krepiti mora motivacijo, zadovoljstvo, zavzetost in pripadnost zaposlenih.

FUNKCIJE MANAGEMENTA

4. VODENJE – UČINKI in KVALITATIVNI REZULTATI

pomembnost in rast skupine / organizacije, ki jo vodi uspešen vodja

pripravljenost skupine / organizacije sprejemati nove izzive in obvladovati krize

zadovoljstvo sodelavcev s svojim vodjem

pripadnost sodelavcev skupnim ciljem in odgovornosti za njihovo realizacijo

motiviranost, zavzetost, pripadnost, zadovoljstvo zaposlenih in njihov osebni razvoj

varnost in zdravje zaposlenih

stalni vzpon, rast avtoritete vodje v organizaciji.

FUNKCIJE MANAGEMENTA

4. VODENJE

- **komuniciranje s sodelavci o ciljih, nalogah in rezultatih**
- **opredeljevanje standardov za izvedbo dela (interni, ISO,...)**
- **izgrajevanje odnosov s sodelavci, vključno z reševanjem konfliktov;**
- **motiviranje sodelavcev, krepitev njihovega zadovoljstva in zavzetosti;**
- **Nagrajevanje;**
- **oblikovanje ustrezne org. kulture in klime;**
- **kontrola in ocenjevanje vodenja**
- **komuniciranje**

FUNKCIJE MANAGEMENTA

5. KONTROLING

Zadeva nadziranje aktivnosti zaposlenih, preverjanje ali je organizacija na pravi poti in izvajanje korekcij, če so potrebne.

Služi managerjem za preverjanje uspešnosti pri doseganju ciljev.

Je kot zaključna faza managementa namenjena ugotavljanju odstopanj med želenim in dejanskim stanjem.

Ni usmerjeno samo v nadzorovanje ljudi temveč predvsem v rezultate organizacije.

FUNKCIJE MANAGEMENTA

5. KONTROLING

-
- uveljavljanje standardov
  - primerjave standardov z izvedbo temelji tudi na ugotavljanju in odpravljanju odstopanj
  - odpravljanje odstopanj (ta proces ponovno zažene vsebino funkcij managementa)
  - kontrola in ocenjevanje kontrolinga
  - komuniciranje

Načrtovanje ⇔ Organiziranje ⇔ Kadrovanje ⇔ Vodenje ⇔ Kontroling

MANAGEMENT IN MANAGERJI

Managerje potrebujemo, da

določijo smer delovanja; torej opredelijo politiko podjetja (poslanstvo, vizijo, cilje, strategij).

organizacija služi svojemu osnovnemu namenu in, da sistem znotraj organizacije brezhibno deluje.

oblikujejo in vzdržujejo stabilnost poslovanja organizacije ter zagotavljajo temelje varnosti in zdravju.

prevzamejo odgovornost za strategije odločanja in prilagodijo organizacijo spremembam v okolju.

so ključna informacijska povezava med organizacijo in okoljem.

NALOGE MANAGERJA

VODENJE LJUDI

- izbira kadrov,
- delitev dela,
- organizacija dela,
- razvoj zaposlenih,
- zagotavljanje kompetenc,
- delovna uspešnost,
- nagrajevanje,
- motiviranje,
- odločanje in ciljno vodenje

VODENJE POSLOVANJA ORGANIZACIJE

- notranja organizacija,
- izdelava in izvajanje poslovnega načrta,
- marketing,
- financiranje,
- varovanje okolja,
- investiranje,
- razvoj, poslovni izid

USMERJANJE POSLOVNIH VIROV

- raziskava trga,
- nabava,
- proizvodnja/izvajanje procesa,
- prodaja,
- vzpostavitev odnosov do vplivnih dejavnikov

MANAGER

stalno izobraževanje, spremljanje strokovne literature, spremljanje konkurence, spremljanje zakonskih predpisov in poslovnih informacij, premagovanje stresa, strah pred izgubo položaja, pomanjkanje časa

MANAGER

SPRETNOSTI

Konceptualne

Tehnične

**Spretnosti
ravnanja s
človeškimi viri:**

KOMPETENCE

**SOCIALNE IN
OSEBNE**

KULTURNE

AKCIJSKE

VEŠČINE

**TRDA ZNANJA /
VEŠČINE**

**MEHKA ZNANJA
/ VEŠČINE**

KARAKTERISTIKE MANAGERJA

MANAGEMENTSKE VLOGE - HENRY MINTZBERG

SPRETNOSTI

Konceptualne

Tehnične

**Spretnosti
ravnanja s
človeškimi viri:**

KOMPETENCE

**SOCIALNE IN
OSEBNE**

KULTURNE

AKCIJSKE

VEŠČINE

**TRDA ZNANJA /
VEŠČINE**

**MEHKA ZNANJA
/ VEŠČINE**

MANAGEMENTSKE VLOGE

KATEGORIJA VLOGA	VLOGA	AKTIVNOST
INFORMACIJSKA	NADZORNIK	<ul style="list-style-type: none"> Išče in prejema informacije Pregleduje periodiko in poročila Vzdržuje osebne stike
	RAZŠIRJEVALEC	<ul style="list-style-type: none"> Posreduje informacije drugim članom organizacije Telefonira Pošilja memorandume in poročila
	GOVORNIK	<ul style="list-style-type: none"> Prenaša informacije zunanjim osebam ustno s poročili in memorandumi. Nastopa v vlogi predstavnika svojega dela ali organizacije
MEDOSEBNA	PREDSTAVNIK	<ul style="list-style-type: none"> Izvaja ceremonialne in simbolične naloge kot sta sprejem obiskovalcev in podpisovanje dokumentov
	VODJA	<ul style="list-style-type: none"> Usmerja in motivira podrejene Usposabljanja, svetuje in komunicira s podrejenimi
	ZVEZA	<ul style="list-style-type: none"> Skrbi, da je vsak del organizacije dobro povezan navzven in z okoljem Vzdržuje stike znotraj in zunaj organizacije
ODLOČITVENA	PODJETNIK	<ul style="list-style-type: none"> Predlaga razvojne projekte Identificira nove ideje in jih posreduje
	ODPRAVLJALEC MOTENJ	<ul style="list-style-type: none"> Rešuje konflikte, krize, nasprotja Prilagaja se spremembam v okolju Zadeva vlogo vrhnjega managerja
	RAZPOREJEVALEC VIROV	<ul style="list-style-type: none"> Vloga je povezana z vrhnjim managerjem kot pogajalcem Srečuje se s člani in skupinami, ker skuša uskladiti mnenja
	POGAJALEC	<ul style="list-style-type: none"> Pogaja se znotraj in zunaj organizacije

VREDNOTENJE DELA MANAGERJA

UČINKOVITOST

- predstavlja kriterij vrednotenja rezultatov managerjevega dela predvsem takrat, ko nas zanima ali se stvari delajo prav,

USPEŠNOST

- predstavlja kriterij vrednotenja rezultatov managerjevega dela predvsem takrat, ko nas zanima ali se delajo prave stvari,

DRUŽBENA ODGOVORNOST

- predstavlja kriterij zunanjega in s tem splošno družbenega vrednotenja rezultatov managerjevega dela predvsem takrat, ko nas zanima ali le-ti delajo prave stvari prav.

STRATEGIJE MANAGERJEV NOVE DOBE

**Razvijanje vodenja
in doseganje celovite
kakovosti
manageriranja.**

**Odločati je potrebno
sodelovalno.**

**Dosegati stalno
obnavljanje.**

**Obvladati in izvajati
je potrebno vodenje
korenitih sprememb
– inovacij.**

**Izkoriščanje
»organizacije«.**

**Upravljati je
potrebno
motivatorje.**

**Inoviranje kulture je
imperativ.**

**Ohraniti je potrebno
konkurenčne
prednosti.**

**Vpeljati je potrebno
delovne time.**

"Vse, kar počenjaš, dobro premisli, šele potem se loti dela; če ne boš preudaril vseh možnih okoliščin, boš sicer z navdušenjem začel, pa boš moral delo opustiti in se osramočen vrniti. Če se lotiš naloge, ki ji nisi kos, ne boš dovršil niti te, niti tiste, ki bi jo zmogel."

Epikret

HVALA ZA POZORNOST!

